

תחזוקה טובה ה

הסיוע התחזוקתי למבצע "סערת הש

הניצחון המוחץ במבצע "סופת מדבר" הושג לא רק הודות למיומנות ולביטחון העצמי חסרי-התקדים של הלוחמים ושל המפקדים האמריקנים, אלא גם כתוצאה מתכנית תחזוקה יעילה ומרחיקת-ראות ומהוצאתה אל הפועל.¹ הסיוע התחזוקתי לחיילי צבא ארצות-הברית ולציודם בכל רחבי הזירה של דרום-מערב אסיה היה הישג מרשים. פיקוד התחזוקה 22 (סיוע זירתי) ואגדי התחזוקה 1 ו-2 של הקורפוסים (COSCOM) – מן הקורפוס המוטס XVIII ו-VII (בהתאמה), היו אחראים בתחילת שלב הלחימה ביבשה במבצע "סופת מדבר" (24 עד 28 בפברואר 1991) לתחזוקה של יותר מ-300 אלף חיילים ביותר מ-12,400 כלירכב קרביים זחליים ו-114 אלף כלירכב גלגליים. הכוחות האלה היו מאורגנים בשני קורפוסים שלמים של כוחות היבשה, והיו מוצבים באזור קשה, שאינו מאיר פנים, שבו לא היתה קיימת קודם לכן שום תשתית תחזוקה צבאית.

ואמנם, יסודות ההצלחה המוחלטת של מבצע "סופת מדבר" הונחו בקפדנות, במידה רבה, במהלך החודשיים שקדמו למבצע, כשפיקוד התחזוקה 22 והאגדים 1 ו-2 של הקורפוסים הכינו את תכנית הסיוע התחזוקתי לזירת הלחימה. תכנית התחזוקה הוצאה לפועל בידי אנשי התחזוקה ביחידות הלוחמות, בגדודי התחזוקה הקדמיים, באגדי התחזוקה של הדיוויזיות ושל הקורפוסים ובפיקוד התחזוקה 22 ביעילות ובהצלחה חסרות-תקדים.²

הקמת פיקוד התחזוקה

בבוקר שניים באוגוסט 1990 פלשו כוחות עיראק לכוויית. כעבור ששה ימים, אחרי תכנון ותיאום מזורזים עקב ההתרעה הקצרה ועקב דחיפות המצב, הגיעה לערב הסעודית קבוצה קטנה של אנשי תחזוקה ממנינה התחזוקה (J4) של אגף התחזוקה בפיקוד כוחות היבשה

גנרל נורמן ה' שווארצקופף, מפקד הפיקוד המרכזי של צבא-ארצות-הברית, הזדרז לדווח, כי הצלחתו הכבירה של מבצע "סופת מדבר" היתה, במידה רבה, תוצאה של המאמץ התחזוקתי האדיר; הנעת שני קורפוסים וכל האספקה שלהם לעמדות התקפה בגזרה המערבית, לאיגוף הצבא העיראקי. מחברי המאמר סוקרים בקצרה את התכנון ואת הביצוע שהחלו עוד בימי מבצע "מגן המדבר"*** והביאו את כוחות הקואליציה לניצחון מלחמת היבשה.

* המאמר תורגם מתוך Military Review, ספטמבר 1991.
** לוטננט-גנרל פגוניס פיקד במלחמת המפרץ על פיקוד התחזוקה 22. מייג'ור ראו היה קצין ההיסטוריה של פיקוד התחזוקה 22 במלחמת המפרץ.

*** השלב הראשון של ריכוז הכוחות בערב הסעודית, להגנה מפני פלישה עיראקית אפשרית, בטרם הוחלט לצאת למתקפה, כונה "מגן המדבר" – המערכת.

יא עוצמה קרבית

מדבר**

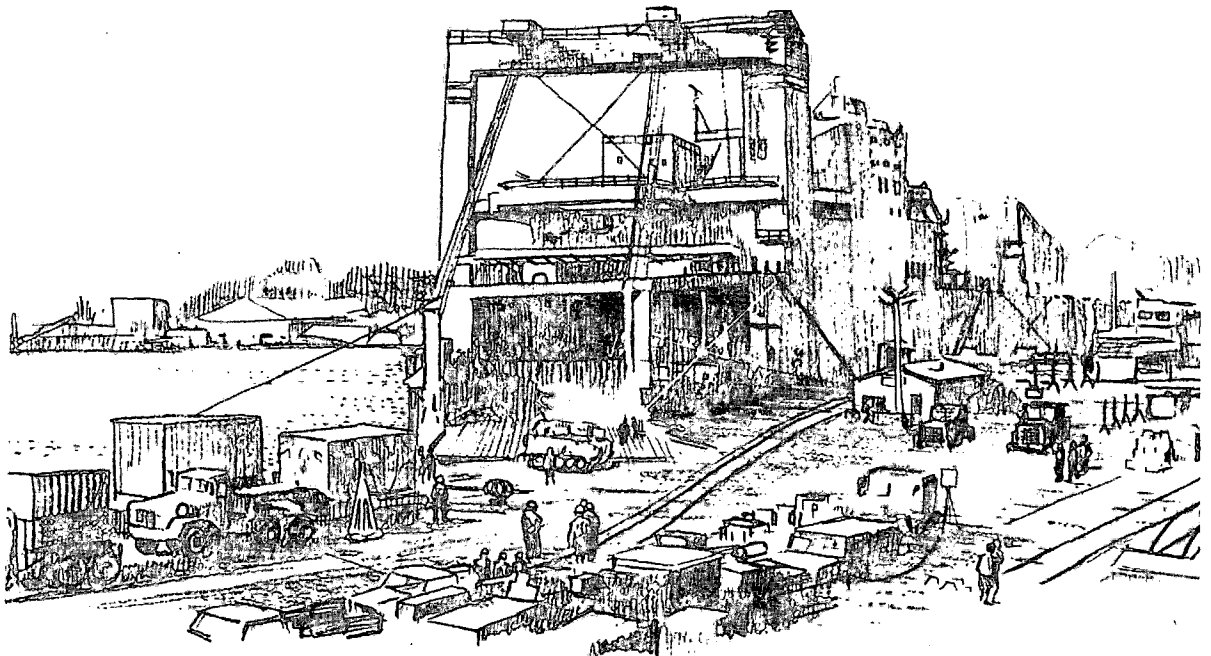
לוטננט-גנרל ויליאם ג' פגוניס ומייג'ור הרולד אי ראו**

כל הסיוע התחזוקתי לכוחות היבשה, שהגיעו למדינה. זמן קצר אחרי שהיחידות הראשונות של הדיוויזיה המוטסת 82 הגיעו לדהראן הוחלט, כי יש להקים פיקוד תחזוקה, שישלוט בכל הסיוע התחזוקתי בזירת המבצעים. ההחלטה התבססה על היעדר תשתית תחזוקתית של כוחות היבשה, לאספקת מזון, למגורים וציוד לכוחות הרבים המגיעים לדרום-מערב אסיה. כן הוחלט, כי נמל-התעופה בדהראן יהפוך לנמל הפריקה האווירי (APOD) ונמלי אדמאס ואל-ג'באיל ייהפכו לנמלי הפריקה הימיים (SPOD).

פיקוד התחזוקה, בסיוע אגד התחזוקה 1 של הקורפוס

של הצבא האמריקני (FORSCOM) ומן הפנטגון. במהלך הטיסה לערב הסעודית גיבש הצוות את התכנית המקורית של מה שעתידה היתה להיות משימתו של פיקוד התחזוקה (SUPCOM). תכנית זו כללה שלוש משימות עיקריות: קליטת הכוחות, שיתפרסו בדרום-מערב אסיה, הנעתם לפנים ותחזוקתם.

כיוון שהדרג המדיני החליט לשגר מיד לערב הסעודית יחידות לוחמות מן הקורפוס המוטס XVIII עוד לפני יחידות התחזוקה שלהן, כדי להרתיע את תוקפנותה של עיראק, נעשתה הקבוצה הקטנה של אנשי התחזוקה שנחתה בערב הסעודית בשמונה באוגוסט 1990, גרעין



הקדמית של פיקוד המרכז של כוחות היבשה האמריקניים (ARCENT)³. כעבור יומיים, הקימה מפקדה קדמית זו רשמית את פיקוד התחזוקה הזמני שלה, אף כי הפיקוד הזה כבר פעל, הלכה למעשה, מאז עשרה באוגוסט, תחת פיקודו של פגוניס. ב-27 באוגוסט הוקמה מפקדה כללית, שתוגברה באנשים מהמפקדה הקדמית של הפיקוד, ופיקוד התחזוקה החל לקרום עור וגידים.⁴

בסוף אוגוסט 1990 הורחבו המשימות של פיקוד התחזוקה, ונקבעו כלדקמן:

★ לפרוס ולארגן את הסיוע מטעם המדינה המארחת (HNS), כדי לקלוט חיילים ונחתים, המגיעים לזירה ולהניעם לפנים. לדאוג לפיתוח נוסף של תשתית התחזוקה האמריקנית-סעודית.

★ להקים יש מאין את פיקוד התחזוקה של המפקדה הקדמית, תוך ניצול יחידות ומפקדים מיחידות אמריקניות המגיעות לזירה, בשיתוף עם יחידות של המדינה המארחת. לפתח ולהשלים את המערכת למבנה תחזוקתי אמריקני-סעודי משולב.

★ לדאוג לסיוע תחזוקתי לקליטת כוחות אמריקניים וכוחות משולבים, להנעתם לפנים ולתחזוקתם.

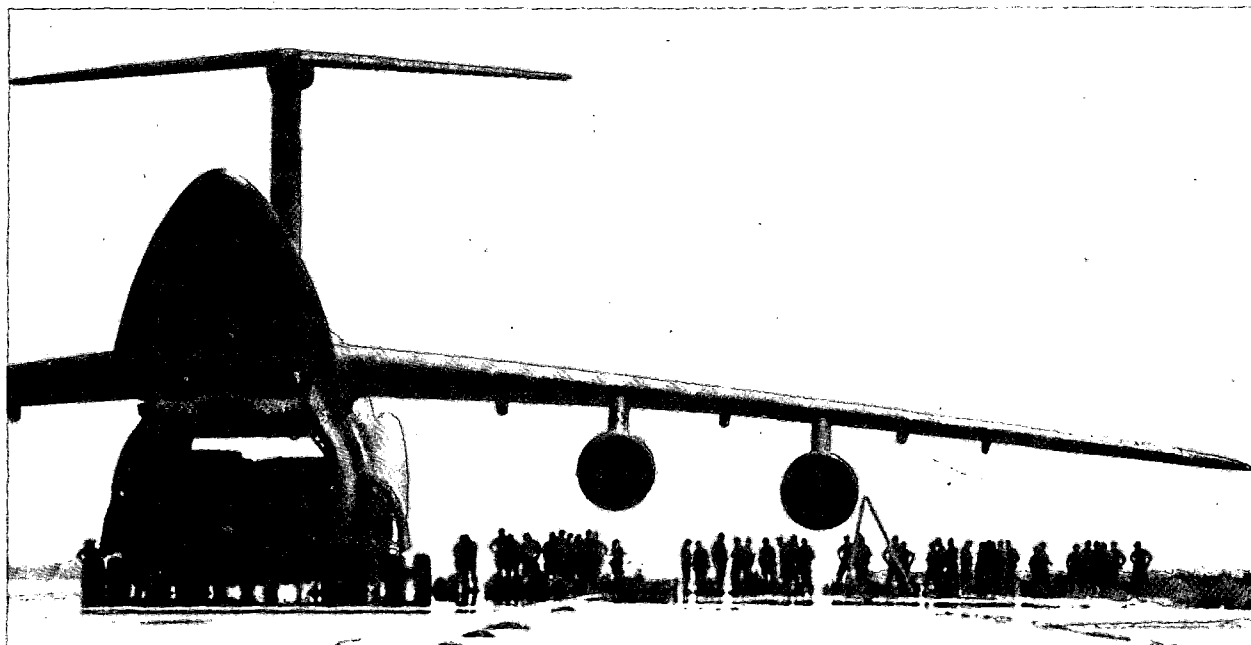
אחרי קליטת הקורפוס המוטס XVIII, פיתוח התשתית של המדינה המארחת (HNS) ופיתוח הבסיס התחזוקתי, הורחבה המשימה עוד יותר, וכללה גם את "קליטתם, של כל הכוחות בערב הסעודית, הנעתם לפנים ותחזוקתם". משימה זו נשארה בתוקפה גם בקליטת קורפוס VII, שהגיע מגרמניה.

המוטס XVIII, קיבל על עצמו מיד את כל האחריות לתחזוקה בזירה. הפיקוד קיבל על עצמו גם את האחריות לנמל הפריקה האווירי. בימים 10-25 באוגוסט קלט הנמל יותר מ-40 אלף חיילים מהקורפוס המוטס. כן הוקמו במהירות קבוצת תחזוקה ימית וגדוד תחזוקה נייד. נוסף לכך, היחידות הראשונות של אגד התובלה 7 הגיעו לערב הסעודית בשנים-עשר באוגוסט; האגד נעשה אחת היחידות הגדולות, הכפופות לפיקוד התחזוקה, והחל לתכנן את קליטת הציוד בנמלים, ובייחוד את הציוד של כוחות היבשה, של הנחתים ושל חיל-האוויר, שהגיע באניות, שהוצבו מראש באי דייגו גרסיה. התברר, כי מטען המזון, האוהלים, הציוד, האספקה והתחמושת, שהביאו האניות, היה יקר-ערך.

מפקדת פיקוד התחזוקה הורכבה תחילה משני גופים בלבד: גוף פיקודי "מרכז מבצעי תחזוקה" (LOC). מרכז המבצעים היה מרכז העצבים לקליטת כל הכוחות והציוד, שהגיעו לערב הסעודית, להנעתם לפנים ולתחזוקתם. המרכז, שאנשיו עבדו במשמרות של 36 שעות, אויש תחילה בקומץ אנשי תחזוקה ובקציני קישור מקומיים, שבאו מכל יחידה, שהגיעה לערב הסעודית, ומאנשים שסופחו מיחידות אחרות. עוד שמונה-עשר אנשי תחזוקה, שנבחרו אישית, הגיעו מארצות-הברית בארבעה-עשר באוגוסט כדי לתגבר את הקבוצה הקטנה של האמריקנים המסורים.

יומיים אחר כך ובעודו מקים את מפקדתו בדהראן, מונה מייג'ור-גנרל ויליאם פגוניס למפקד המפקדה

חיילים מהדיוויזיה המוטסת 82 יורדים ממטוס גלקסי C-5A



XVIII קליטת הקורפוס המוטס

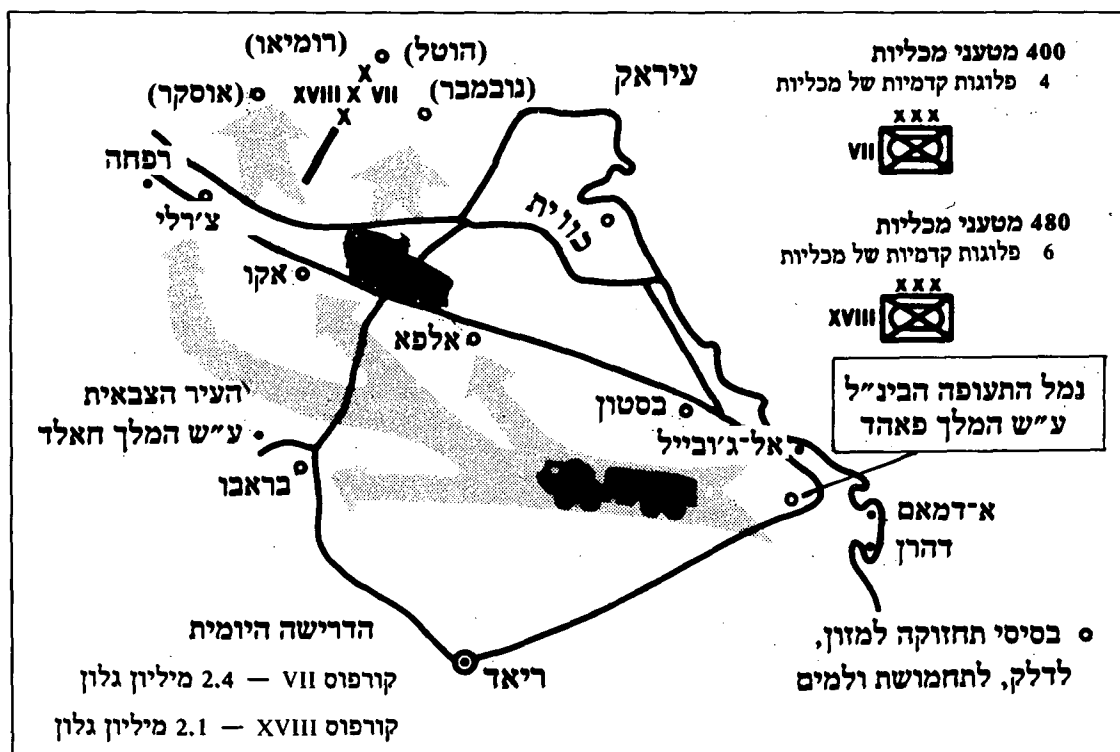
לא זו בלבד שפיקוד התחזוקה ואגד תחזוקה 1 נדרשו לקלוט קורפוס נוסף ולפרוס אותו במהירות גדולה יותר מאשר את הקורפוס XVIII, אלא שהפעם היה צורך גם לצבוע בצבע החול את כל הטנקים שהגיעו מגרמניה (הצבועים כרגיל בירוק), לפני שאפשר יהיה להניעם למדבר. זו היתה משימה כבירה, שלא היתה צפויה מראש.

המרכיבים החשובים בתחזוקה היו המערכת של המדינה המארכת ומאמץ של קבלנים. גרעין של המדינה המארכת וקצין קישור לקבלנים אזוריים עמלו ללא הרף במרכז המבצעים של פיקוד התחזוקה על פתרון הבעיות האלו. מרכז המבצעים, בתיאום עם ממשלת ערב הסעודית, הצליח לרכוש ולספק פירות טריים, מים בבקבוקים, צורכי מזון אחרים, תובלה ואכסון. בנוסף, הוקמו מחנות, ובהם מחסות זמניים, שהוקצו ליחידות המגיעות. הדיוויזיה

עד שלושים בספטמבר כבר היו בזירה כ־72 אלף חיילים מן הקורפוס המוטס, שתוחזקו על־ידי פיקוד התחזוקה ועל־ידי אגד התחזוקה 1. כעבור חודש ימים הגיעו כבר רוב היחידות של הקורפוס, ופיקוד התחזוקה ואגד תחזוקה 1 כבר תיחזקו כ־97 אלף חיילים. במועד הזה כבר הקים אגד תחזוקה 1 את בסיס התחזוקה "פולאסקי", ופיקוד התחזוקה הקים את בסיס התחזוקה "בסטון", לתחזוקת הפעילות של הקורפוס המוטס בקו הקדמי.

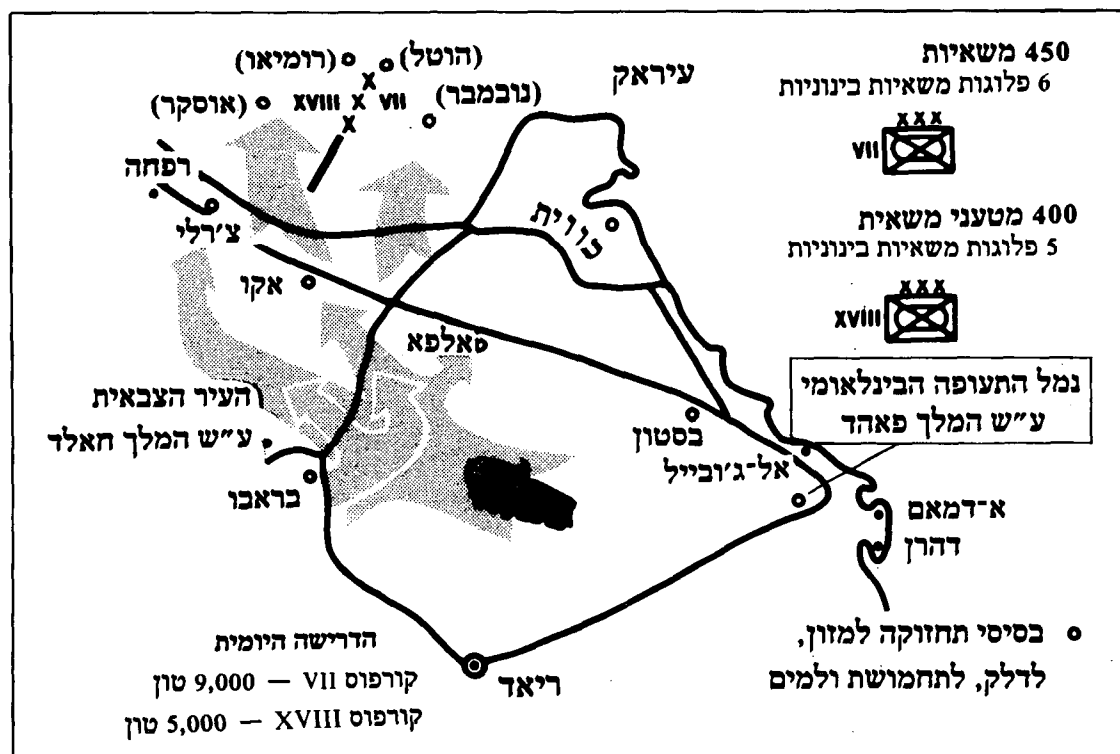
VII קליטת הקורפוס

בשמונה בנובמבר החליט הנשיא ג'ורג' בוש לשגר לדרום מערב אסיה קורפוס נוסף של כוחות היבשה – לפעולה התקפית אפשרית לשחרור כוויית. העברת הקורפוס המשוויין הכבד VII מגרמניה הטילה מעמסה נוספת על מערכת התחזוקה. הדבר בלט לעין במיוחד במתקני הנמל.



תרשים 3: אספקת דלק במתקפה הקרקעית

תרשים 4: אספקת תחמושת במתקפה הקרקעית



האספקה, ובייחוד דלק, תחמושת, מזון ומים. נוסף לכך, נעשו הכנות להקמת בסיסי תחזוקה חדשים בעומק עיראק, כדי לסייע למתקפה בהתאם לצורך. השלב הזה החל, לפי פקודה, עם תחילת המתקפה ביבשה ב-24 בפברואר 1991.

שלב ד': הגנת כוויית השלב הזה כלל סיוע של פיקוד התחזוקה למאמצים האזרחיים-צבאיים המשולבים לשיקום המתקנים והשירותים בכוויית המשוחררת. השלב הזה החל בעיצומה של המתקפה ביבשה, מיד לאחר שחרור העיר כוויית.

שלב ה': פריסה מחדש השלב הזה הצריך סיוע של פיקוד התחזוקה לפריסה מחדש (שנקראה "מבצע דרישת-שולם למדבר"). בתכנית נקבע, כי פיקוד התחזוקה ידאג לכל האמצעים, הדרושים לפריסה מחודשת של כל היחידות, הכפופות למפקדה הקדמית של הפיקוד המרכזי של כוחות היבשה (ARCENT). התכנית התחזוקתית המפורטת לשלב הזה נקראה OPLAN 9-4 של פיקוד התחזוקה.

מצב האויב

לפני תחילת מעשי האיבה, כללו כוחות האויב בזירת המבצעים של כוויית כ-42 דיוויזיות (כחצי מיליון חיילים), שנערכו להגנה בעומק, במערך שהוכן מראש. המפקדה הקדמית סברה, כי האויב מסוגל לעבור למתקפה בהתערפה קצרה. אולם ביטחונו של פיקוד התחזוקה גבר לאחר שקורפוס VII הגיע לחזית. לפני יום ה"ע" (17 בינואר 1991) חשש פיקוד התחזוקה בעיקר ממהלומות-מנע אוויריות של העיראקים וממעשי טרור. אבל כשהחלו מעשי האיבה התמקדה תשומת-הלב באפשרות של תקיפות "סקאד" על מתקני תחזוקה ובמתקפות קרקעיות מוגבלות, שהיו עלולות לשבש את תנועת האספקה על צירי התחזוקה.

נקודות-שיא מבצעיות

הנעת שני קורפוסים לקווי הזינוק. תנועת הקורפוס המוטס XVIII וקורפוס VII לקווי הזינוק שלהם החלה בעשרים בינואר 1991, ונמשכה שבועיים, 24 שעות ביממה. עד שלושה בפברואר 1991 התרכזו שני הקורפוסים בקווי הזינוק שלהם. הקורפוס המוטס נע גם בציר התחזוקה הצפוני וגם בציר התחזוקה הדרומי, ואילו קורפוס VII נע על הציר הצפוני בלבד. שני הקורפוסים נאלצו לעבור מרחקים גדולים: הקורפוס המוטס נאלץ לנוע יותר מ-800 ק"מ, וקורפוס VII – יותר מ-520 ק"מ.

פיקוד התחזוקה הגיש סיוע נרחב לתנועות הללו, שהיו כרוכות בהעברת אלפי כלירכב זחליים ופיקוח על התנועה של עשרות אלפי כלירכב גלגליים. רק לקורפוס המשוריין היו יותר מ-7,000 כלירכב זחליים ויותר מ-40 אלף כלירכב גלגליים. מרכז התנועות של פיקוד התחזוקה (MCA) תיאם את התנועות העצומות הללו, והקציב

בזירה, שהיתה בנויה מחמישה שלבים, ופיקוד התחזוקה פרסם את תכנית התחזוקה המבצעית (OPLANS) 91-1 ו-2-91, המפרטות את השלבים הראשונים של המתקפה החזויה. בתרגיל תחזוקה, שנערך בארבעה בדצמבר 1990, תדרך המפקד את הקצינים ואת הנגדים של הפיקוד בעקרונות התכנית, על מנת לוודא, שכל המפקדים מבינים את התפיסה המבצעית. התדרוך והתכניות היו משימה אחודה, שכל המפקדים בפיקוד יכלו למקד בה את תשומת-לבם בחודשים שלאחר מכן. בנוסף, ב-27 בדצמבר 1990 הציג המפקד לשר ההגנה, ריצ'רד צ'ייני, ולי"ר המטות המשולבים, גנרל קולין פאוול, את שלושת השלבים הראשונים של התכנית. להלן תיאור קצר של חמשת שלבי תכנית הסיוע התחזוקתי:

שלב א': הכנות והצבה מראש השלב הזה כולל את העברת היחידות והמלאי של פיקוד התחזוקה מן הדרום (סביבות דהראן ואל-ג'באיל) לצפון בציר התחזוקה הראשי "דודג", בד בבד עם קליטת קורפוס VII ועם הנעתו לשטחי הכינוס הטקטיים שלו. בנוסף, במרוצת דצמבר 1990 הוקמו בסיסי תחזוקה ענקיים לאורך ציר "דודג", ליד העיר הצבאית על-שם המלך חאלד, ולאורך ציר "סולטן", דרומית לעיר. הבסיסים האלה כונו "אלפא", "בראוו" ו"דלתא", והיו אמורים להכיל את כל סוגי הדרושים לתחזוק שני קורפוסים של כוחות היבשה ואת הדרגים שמעל לקורפוסים.

לפיקוד ולשליטה טובים יותר על פני המרחקים הגדולים, פוצל מרכז המבצעים של פיקוד התחזוקה, ובעיר הצבאית על-שם המלך חאלד הוקם מרכז מבצעי קדמי. תפקידיו ותחומי אחריות של המרכז הקדמי היו זהים לתפקידיו של המרכז העיקרי בדהראן, להוציא את העובדה, שרק המרכז הגדול יותר היה אחראי להוצאת פקודות. השלב הזה החל בסוף נובמבר 1990, ונמשך עד פרוץ מעשי האיבה בשבעה-עשר בינואר 1991.

שלב ב': תנועת הקורפוסים הקורפוס המוטס XVIII והקורפוס VII נעו בעת ובעונה אחת משטחי הכינוס הטקטיים שלהם לשטחי ההיערכות לקראת ההתקפה. פיקוד התחזוקה סייע בתובלה כבדה, הדרושה להנעת הקורפוסים על פני כמה מאות קילומטרים של מדבר. אחר-כך הסיעו הקורפוסים את כלי-הרכב הזחליים על גבי מובילים לקווי הזינוק. רבים מן המובילים האלה היו מתוצרת חוץ (מזרח גרמניים, צ'כיים וכדומה), והנהגים היו זרים.

אגדי התחזוקה 1 ו-2, בסיוע פיקוד התחזוקה, הקימו שני בסיסי תחזוקה חדשים ("צ'רלי" ו"אקר") כדי לתחזק כל אחד מהקורפוסים עם תחילת המתקפה. השלב הזה (שהצטלב עם תחילת "סופת מדבר", ונמשך בכל חודש ינואר 1991) שיקף מאמץ צוות עילאי של פיקוד התחזוקה ושל איך-ספור יחידות כפופות.

שלב ג': המתקפה ביבשה השלב הזה הצריך סיוע ותחזוקה של פיקוד התחזוקה למתקפה ביבשה לעבר עיראק ולכוויית. התכנית כללה הוראות להובלת כל סוגי

לכל קורפוס פרקי זמן לתנועה על צירי התחזוקה שלו. חטיבת המשטרה הצבאית 89 סיעה בעזרת נקודות ביקורת, שהקימה בכל צירי התנועה. בשיא התנועה עברו בנקודת ביקורת אחת בציר הצפוני שמונה-עשר כלירכב בדקה.

אניות שנפרקו

הסוג	הכמות
אניות סיוע תובלתי ימי מהירות (FSS)	32
אניות גלנוע (RORO)	153
אניות העמסה קלה (LASH)	23
אניות תפוזרת (BB)	172
אניות מכולה (CNTR)	100
אניות מטען כבד, שהוצבו מראש (HLPS)	2
רפסודות ימיות מצוידות במעלות (SEBE)	5
כלי-שיט לסיוע תחזוקתי (LSV)	6
רפסודות	1

סך הכל 494

מעגנים בנמלי הפריקה הימיים:

אל-ג'באיל	18
אדמאס	36

לצורך התנועות הגדולות צפה פיקוד התחזוקה, כי יהיה צורך בערך ב־1,300 מובילים כבדים, ב־450 רכינות וב־2,200 גרורים נתמכים – בסך הכל כ־4,000 כלירכב כבדים מכל הסוגים. פיקוד התחזוקה השיג את הכמות הגדולה של הציוד הזה בניצול אמצעים אמריקניים ומשאיות, שסיפקו מדינות אירופיות, מצרים והמדינה המארחת. רבים מן הנהגים היו אזרחים מדרום קוריאה; מפקיסטן, מבנגלדהש, ממצרים וממדינות אחרות בעולם השלישי, שנשכרו לעבודה.

הצבה מראש של אספקה בבסיסי תחזוקה. במקביל לתנועת הקורפוסים לקווי הזינוק שלהם, הציב פיקוד התחזוקה אספקה, כסיוע למתקפה ביבשה. הדבר חיב להקים את בסיסי התחזוקה "צ'רל" ו"אק". הקמת בסיס "צ'רל" בגזרה הצפון-מערבית של ערב הסעודית לא יכלה להתחיל אלא לאחר תחילתה של המתקפה האווירית. זאת משום שתנועה גדולה של כוחות מערבה בשלב קודם היתה עלולה למשוך את תשומת-לב העיראקים ולגרום לכך שיעבירו כוחות לעבר אחד מצירי ההתקדמות של כוחותינו. בסיס התחזוקה "צ'רל" תחזק את הקורפוס המוטס XVIII, ובסיס "אק" – את קורפוס VII. האספקה לשני הבסיסים הועברה בצירי התחזוקה הדרומיים.

תנאי חיוני להצלחת המתקפה ביבשה היה צבירת מלאי מספיק של "סוג I" (מזון ומים), של "סוג III" (דלק) ושל "סוג V" (תחמושת) בזירה. עד יום ה"ע" של המתקפה ביבשה (14 בפברואר 1991) הצטברו בערך 29 ימי אספקה (DOS) מ"סוג I", 5.2 ימי אספקה מ"סוג III" ו־45 ימי

אספקה מ"סוג V" (אף כי רבים מן הפריטים, הדרושים ב"סוג V", הצטברו בכמויות העולות על 100 אחוזים מן הדרוש). ביום הפסקת האש, 28 בפברואר 1991, היו 25 ימי לחימה מ"סוג I", 5.6 ימי לחימה מ"סוג III" וכ־66 ימי לחימה מ"סוג V" (מבוסס על שיעורי הצריכה במלחמה היבשתית, שנמשכה 100 שעות).

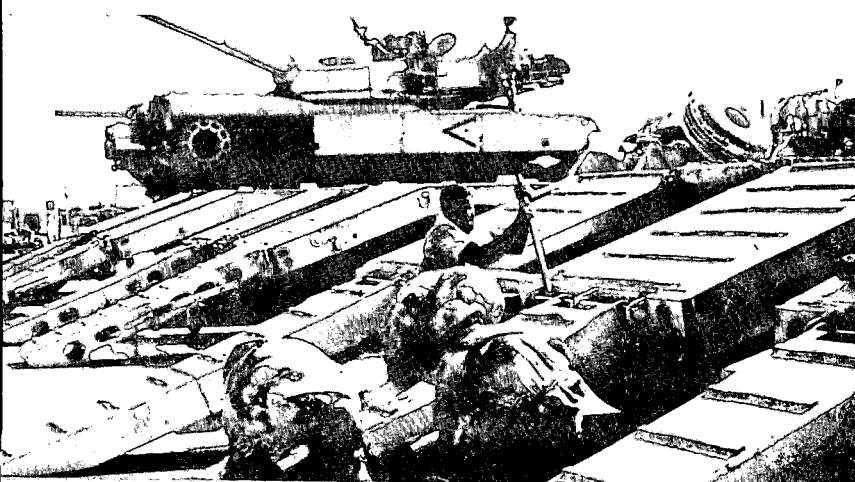
צרכי האספקה היומית של הקורפוסים חושבו כלדקמן: **★ אספקת תחמושת:** לקורפוס VII – 450 משאיות (9,000 טון); לקורפוס XVIII – 400 משאיות (5,000 טון).

★ אספקת דלק: לקורפוס VII – 400 מכליות (כ־9 מיליון ליטרים); לקורפוס XVIII – 480 מכליות (כ־8 מיליון ליטרים).

משמעות הנתונים האלה הייתה ההכרה בעובדה, כי שיעורי הצריכה החזויים וקווי האספקה הארוכים יגרמו לצריכה בקצב גדול יותר מקצב ההצטיידות מחדש של בסיסי התחזוקה הקדמיים. לפיכך, הוכנו שתי תכניות אפשריות. הראשונה נועדה לצמצם את מספר צירי התחזוקה על-ידי סלילת דרכים בעקבות שני הקורפוסים התוקפים, והשנייה היתה תחזוק דרך החוף, אם אפשר יהיה להשתלט על נמל בכוויית.

סיוע ותחזוקה למתקפה ביבשה. פיקוד התחזוקה תכנן לסייע למתקפה ביבשה, ולהיעזר ב"כלל 140 הקילומטרים", המתיר לנהג לעשות סבב בתוך 24 שעות. למקרה הצורך, תכנן פיקוד התחזוקה לקדם מבסיסי התחזוקה "צ'רל" ו"אק" לבסיסי תחזוקה ארעיים, שיוקמו במרחק של 140 ק"מ בתוך עיראק, אמצעים חיוניים מ"סוג I", מ"סוג III" ומ"סוג V", כדי לתחזק את המתקפה. כיוון שהמתקפה ביבשה חדרה לעומק כה רב בשטח האויב ובשל הזמן הקצר שנמשכה, בסיסי התחזוקה הארעיים האלה לא הוקמו מעולם. במקום זאת, הם נעשו נקודות מעבר, שאליהם היו משגרים משאיות של פיקוד התחזוקה, ומשם היו מסיעים אותן קדימה, אל היחידות. אילו היה מתעורר צורך לתספק את היחידות מחדש במרחקים

פריקת טנקי MI אמריקניים מעל גבי מובילים לאחר הגעתם לסעודיה



גדולים יותר, היה פיקוד התחזוקה ערוך לענות על הצרכים האלה.

הרהורים

פיקוד התחזוקה פעל לפי הדוקטרינה בכל מקום שאפשר היה, אבל השתדל תמיד להתאים את הדוקטרינה לצרכים ולמצב. התחום החשוב ביותר, שבו סייעה הדוקטרינה היה, בדרך כלל, בהנחיה ובתקנון (סטנדרטיזציה). התקנון היה אחת הסיבות שפיקוד התחזוקה הצליח לסייע למבצע בהיקף כזה ובהצלחה כזו. מכל מקום, פיקוד התחזוקה נשען על נהלים ועל דרכי תפעול קבועים בצורה שלא דיכאה יוזמות, מרץ וחדשנות של המפקדים ושל החיילים הכפופים לו. בתנאי האלתור הקשים, ששררו באוגוסט ובספטמבר 1990, היה חשוב מאוד לפתור בעיות, ולהקל על מחסור בעוד מועד. אם טכניקה בלתי-מקובלת, או שונה, הוכיחה את עצמה, נעשה בה מיד שימוש. הדוקטרינה לא ניצבה כמכשול על דרכו של הסיוע התחזוקתי המהיר והמושלם לחיילים בזירת המערכה בדרום-מערב אסיה.

הישג חשוב נוסף של פיקוד התחזוקה היה השילוב החלקי, ללא חריקות, של יחידות מילואים במערך התחזוקתי הכולל. לפני כעשרים שנה אורגנו כוחות היבשה האמריקניים כך שרוב אנשי התחזוקה הקרבית (CSS) יהיו אנשי מילואים. שיטה זו אפשרה לחיילים ביחידות הללו, שרובם ממלאים בחייהם האזרחיים תפקידים דומים לתפקידיהם הצבאיים, להתגייס ולהתייצב במהירות בדרום-מערב אסיה, שבה מילאו את תפקידיהם בצורה תכליתית ראויה לציון. התברר, כי ההחלטה שהתקבלה בעבר הייתה נכונה וחשובה – אחרי גיוס האזרחים-החיילים לא היה צורך לבזבז זמן על הכשרתם לתפקידים המוטלים עליהם אישית ועל יחידותיהם. רבים מאנשי המילואים משכו ציוד אישי ויחידתי, ועסקו בביצוע משימותיהם בתוך 48 שעות מהגעתם לערב הסעודית. נוסף לכך, מאחר שיחידות מילואים רבות הן יחידות תחזוקה קרבית, היו בסופו של דבר 75 אחוזים ממצבת פיקוד התחזוקה (שהגיעה בשיאה ל-40,898 איש) אנשי מילואים. יחידות המילואים עסקו בפעילות רצופה בכל תחומי הסיוע התחזוקתי, ותרומתן היתה חיונית להשלמה המוצלחת של מבצע "סופת מדבר".

חייב להיות יחס נאות בין יחידות תחזוקה קרבית במילואים לבין היחידות הסדירות. במקרה של פריסה צבאית בזירת מבצעים עוינת, או עוינת-בכוח, יחידות כמו מרכז התנועות חייבות להיות מסוגלות להתפרס מיד, אחרת יאבד זמן חיוני ועלול להיווצר אי-סדר. אין כוונתנו להעריך כאן את "הלקחים שהופקו" במבצע "סופת מדבר" מבחינה תחזוקתית. בדוקטרינה התגלו מגרעות רבות, שהתגברנו עליהן במאמצי אנוש, ביוזמה ובעקשנות. אסור להעלים עין מן התשתית התחזוקתית האזרחית העצומה, שהייתה בערב הסעודית, וכיסתה על מגרעות רבות. כל הפעילות התחזוקתית, הצלחות

וכישלונות גם יחד, תועדה במלואה, וכיום היא נלמדת במגמה לוודא, כי הסיוע התחזוקתי במבצע הצבאי הבא יהיה אף טוב יותר משהיה במבצע "סופת מדבר".

הצלחת הסיוע התחזוקתי במבצע "סופת מדבר" בזירת דרום-מערב אסיה הייתה תוצאה ישירה מתכנון מרכזי יעיל בפיקוד התחזוקה ומביצוע נועז ומבוזר בידי אנשי התחזוקה ביחידות הלוחמות, בגדודי התחזוקה הקדמיים, ובמפקדות התחזוקה בדיויזיות ובקורפוסים. זה היה שיאו של מאמץ נמרץ ומרחיק-ראות, שנוהל בימי מבצע "מגן המדבר". בפעולות הללו השתתפו גם גיבורי תחזוקה אחרים, אנשי צבא ואזרחים, רבים ואלמונים, נוסף למשתתפים הישירים. אלה כוללים את אנשי המפקדות, את משרד כוחות היבשה, את פיקוד כוחות היבשה של ארצות-הברית, את פיקוד החימוש של צבא ארצות-הברית, את פיקוד התובלה של צבא ארצות-הברית, את פיקוד התנועות הצבאיות, את פיקוד התובלה הימית, את פיקוד התובלה האווירית, את סוכנות התחזוקה של משרד ההגנה, את מפקדת כוחות היבשה של ארצות-הברית באירופה, את ארמיה 8 ועוד רבים אחרים, וביניהם התמיכה שלא תסולא בפז של העם האמריקני. קיצורו של דבר, זה היה מאמץ משותף, רבי-דרגה וכולל, שהוכיח מעבר לכל ספק, כי "תחזוקה טובה היא עצמה קרבית".

הערות

1. מאמר זה מתמקד, בהכרח, בהיבטים התחזוקתיים ובסיוע ליחידות כוחות היבשה במבצע "סופת מדבר". העובדה שפעולות חיל-האוויר, הצי, הנחתים, משמר החופים ובעלות-הברית לא הוזכרו במאמר אין פירושה זלזול בתרומתם העצומה להצלחתה הכוללת של המערכה.
2. חלק ניכר מן החומר במאמר זה לקוח מתזכירים, מדר'חות מצב, משקפים של תדרוכים יומיים בפיקוד וממסמכים אחרים של מפקדת פיקוד התחזוקה 22, וביניהם: תזכיר מ'23 במאס 1991 בנושא: "ד'ר'ח המפקד, מבצע "מגן המדבר", פיקוד התחזוקה 22; תזכיר מ'28 במאס 1991 בנושא: תמצית סקירה של התחזוקה החיצונית שנעשתה אחרי המבצע (המפקדה הקדמית, קורפוס VIII אוקורפוס VII; תזכיר משלושה באפריל 1991 בנושא: תמצית הסקירה על פיקוד התובלה הימית; תזכיר מחמישה באפריל 1991 בנושא: ד'ר'ח המפקד, פיקוד התחזוקה 22, מבצע "סופת מדבר", 17 בינואר עד 15 במאס 1991; תזכיר משלושים במאי 1991 בנושא: "ד'ר'ח מבצע, "מגן המדבר"/"סופת מדבר"; ותזכיר מ'24 ביוני 1991 בנושא: טיוטת הסיפור של התחזוקה במבצע "מגן המדבר"/"סופת מדבר". המחברים העיקריים של תזכירים אלה, בין השאר, כוללים את קולונל ראסל אינו; את קולונל וסלי מנינג; מיג'ור ויליאם איפלי; לוטננט פרנק ביהן וסמל הווארד מילר. קולונל ג'יימס איירלנד העניק הנחיות וייעוץ טכני מעולים בשעת כתיבת המאמר הזה.
3. המפקדה העיקרית של המפקדה הקדמית של כוחות היבשה נשארה בריאד, בירת ערב הסעודית.
4. המפקדה ופלוגת המפקדה של פיקוד התחזוקה 22, הוקמו ב'21 באוגוסט 1965 כמפקדה, פלוגת מפקדה וכוחות מיוחדים של פיקוד התחזוקה 22 של כוחות השדה, במסגרת הצבא הסדיר, והחלה לפעול באותו יום בפורט לי, וירג'יניה. יחידה זו פורקה בשבעה בדצמבר 1970. בששה-עשר בדצמבר 1990 שונה שמה למפקדה ופלוגת מפקדה של פיקוד התחזוקה 22, והיא החלה לפעול בפורט מקפרסון, ג'ורג'יה. המפקדה ודגלי הפיקוד הועברו לדהראן, בערב הסעודית, למחרת היום.